ECLI:LV:KURT:2020:0519.11261058419.1.S
Krimināllietas Nr.11261058419

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2020.gada 19.maijā

Kurzemes rajona tiesa,

tiesnese A.Daidere,

piedaloties prokuroram R.Plotkam,
aizstāvim zvērinātam advokātam E.Goltam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ izdarīja svešas mantas tīšu bojāšanu.

2019.gada 9.jūlijā ap plkst.19.00 pie ēkas pagalma /adrese/, /pers. A/, būdams alkohola ietekmē, konflikta laikā ar /pers. B/ dusmu dēļ vienu reizi ar gāzes balonu iemeta pa /pers. B/ valdījumā esošo automašīnu *Audi 80* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, trāpot pa automašīnas vējstiklu 70 *euro* vērtībā. Tādējādi ar /pers. A/ prettiesiskajām darbībām tika sabojāta /pers. B/ valdījumā esošā manta 70 *euro* vērtībā.

Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Apsūdzētais /pers. A/ savu vainu inkriminētajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas par faktiskajām darbībām atzina, bet neatzina sabojātās mantas un tās atjaunošanas vērtību (lietas 85.lapa).

Apsūdzētais /pers. A/ tiesas sēdē izmantoja savas tiesības neliecināt un neatbildēt uz jautājumiem. Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 4.punktu, 503.panta ceturto daļu, nolasot pārbaudītas /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības, no kurām izrietēja, ka 2019.gada 9.jūlija vakarā ap plkst.19.00 starp apsūdzēto un kaimiņu /pers. B/, uz personiskiem motīviem balstīts, daudzdzīvokļu mājas pagalmā izcēlies konflikts. Abi sakāvušies, pēc kā apsūdzētais dusmu vadīts (tostarp /pers. B/ suns sakodis apsūdzētā apģērbu) aizgājis līdz tuvumā esošai garāžai, paņēmis no tās gāzes balonu un iemetis ar to pa /pers. B/ automašīnas *Audi 80* tumšā krāsā priekšējo stiklu, kurš ticis sašķīdis, tādējādi ticis sabojāts. Pēc tā /pers. B/ nācis uz viņa pusi, licies, ka grib iesist, apsūdzētais paspējis iesist pirmais, sitis ar dūrēm. /pers. B/ nokritis, atsitoties pret svešu automašīnu, pēc kā apsūdzētais vēl arī /pers. B/ iespēris. Apsūdzētais bija lietojis alkoholu, izdarīto nožēlo. Norādījis, ka vēlas kompensēt /pers. B/ nodarītos zaudējumus un izlīgt ar cietušo (58., 69.lapa).

[3] Saskaņā ar Krimināllikuma 1.panta pirmo daļu pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes. Krimināllikuma 6.panta pirmā daļa noteic, ka noziedzīgs nodarījums ir kaitīgs nodarījums (darbība vai bezdarbība), kas izdarīts ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības, kas paredzēts šajā likumā un par kura izdarīšanu draud kriminālsods.

[3.1] Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 128.-130.pantu, secina, ka apsūdzētā /pers. A/ vainīgums viņam celtajā apsūdzībā ir pierādīts.

Augstākā tiesa vairākkārt ir paudusi atziņu, ka izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības. Arī jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums. Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esamība vai neesamība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana tāpat ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (*sk. Augstākās tiesas 2013.gada 3.jūlija lēmumu lietā Nr.SKK-333/2013, Augstākās tiesas 2015.gada 16.aprīļa lēmumu lietā Nr.SKK-61/2015 un Augstākās tiesas 2015.gada 27.maija lēmumu lietā Nr.SKK-325/2015*).

[3.2] No cietušā /pers. B/ liecībām, kuras tiesas izmeklēšanā pārbaudītas arī nolasot saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punktu (lietas 7., 12.-14.lapa), izrietēja, ka 2019.gada 9.jūlijā ap pulksten 19.00 pie viņa /adrese/, ieradies apsūdzētais /pers. A/, kurš bijis redzamā alkohola reibumā. /pers. A/ bungājis pie viņa durvīm un saucis laukā parunāties. Izejot laukā no sava dzīvokļa, starp abiem izcēlies konflikts, /pers. A/ apvainojis viņa sievu par tenkošanu, kam cietušais nav piekritis. Pēc konflikta cietušais atgriezies savā dzīvoklī un vairs nereaģējis uz /pers. A/ aicinājumiem atkārtoti nākt laukā parunāt. /pers. B/ pa logu redzējis, ka /pers. A/ nāk ar gāzes balonu un redzējis to brīdi, kad gāzes balons mests pa viņam turēšanā nodotās automašīnas *Audi 80* logu. Gāzes balons, kas paņemts no /pers. A/ turpat blakus esošās darba vietas, mests pa automašīnas priekšējo vējstiklu, kas pilnībā izšķīdis. Pēc redzētā /pers. B/ izskrējis laukā un starp abiem izcēlies otrs konflikts ar kautiņu. Pēc konflikta bijis nepieciešams braukt uz slimnīcu. Automašīna ar evakuatoru aizvesta uz remontdarbnīcu Saldū, kur tā tikusi saremontēta, ko apliecina lietai pievienotā tāme. Cietušais samaksu par automašīnas remontu veicis pa daļām, čekus nav paprasījis, tāpēc uzrādīt tos nevar. Automašīna uz remontu Saldū vesta dēļ tā iemesla, ka auto serviss pieder cietušā darba devējam, līdz ar ko bijusi iespēja vienoties par pakāpenisku samaksas veikšanu. Patiesībā zaudējumi bijuši vēl lielāki nekā tāmē norādīts, jo cietušais tajos nav iekļāvis stiklu tīrītājus, kas arī bijuši sabojāti un jānomaina. Auto evakuators bijis jāizmanto tā iemesla dēļ, ka ar tādā apmērā sabojātu vējstiklu pārvietoties patstāvīgi ar minēto transportlīdzekli nav bijis iespējams. Cietušais uzturēja mantiskā kaitējuma kompensāciju par sabojātās mantas atjaunošanas izmaksām 229,96 *euro* un par ārstniecības izmaksām 24,95 *euro*.

Liecībās norādītās ziņas par mantas sabojāšanas apstākļiem cietušais /pers. B/ ir norādījis arī savā sākotnējā 2019.gada 9.jūlija iesniegumā, uz kura

pamata uzsākts konkrētais kriminālprocess (lietas 7.lapa).

[3.3] No notikuma vietas apskates protokolā norādītajām ziņām un foto tabulā fiksētā redzams, ka 2019.gada 9.jūlijā laikā no pulksten 20.00 līdz 20.20 apskatē /adrese/ apskatīta pagalmā novietotā automašīna Audi 80 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ tumši zilā krāsā. Automašīnas priekšējais vējstikls sadauzīts, viscaur tīklojumos, uz priekšējiem krēsliem automašīnas salonā redzamas stikla daļiņas. No automašīnas priekšējā stikla izņemtas zaļas krāsas daļiņas. Savukārt 2019.gada 9.jūlijā laikā no pulksten 20.30 līdz 21.00 apskatē /adrese/ apskatīta garāža, kurā atrodas tostarp gāzes balons, no kura izņemti zaļas krāsas paraugi un melna virsjaka (lietas 19.-28.lapa).

[3.4] No liecinieces /pers. D/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām, kuras pārbaudītas arī Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punkta kārtībā (42.lapa), tās nolasot, izrietēja, ka 2019.gada 9.jūlijā ap pulksten 19.00 izcēlies konflikts starp viņas vīru /pers. B/ un apsūdzēto /pers. A/, kā rezultātā /pers. A/ ar gāzes balonu izsitis automašīnai *Audi 80* priekšējo stiklu. Automašīna ar evakuatoru aizvesta uz remontdarbnīcu Saldū, kas ir /pers. B/ darba vietas firmā. Automašīnu salaboja un /pers. B/ samaksāja par veiktajiem remontdarbiem, kopējā summa sastādīja ap 229 *euro*. Konflikta laikā ar /pers. A/ /pers. B/ tika sasista seja, tāpēc viņš tika aizvests uz slimnīcu, slimnīcas rēķins bija ap 25 *euro*.

[3.5] No liecinieka /pers. E/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām, kuras pārbaudītas arī Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punkta kārtībā (45.lapa), tās nolasot, izrietēja, ka 2019.gada 9.jūlijā ap plkst.19.00 starp /pers. B/ un /pers.A/ /adrese/, mājas priekšā izcēlies strīds. Nav redzējis, kur uzradās gāzes balons, bet redzējis, ka /pers. A/ gāzes balons atradies rokās un /pers. A/ to uzmetis uz automašīnas *Audi 80* priekšējā stikla, kā rezultātā tas saplīsis. Pēc notikušā sētā izskrējis /pers. B/ ar savu sievu un suni. /pers. B/ uzbrucis /pers. A/, /pers. A/ aizstāvējies un /pers. B/ iesitis. Redzējis kā /pers. A/ uzbrucis suns, sakožot jaku. Automašīnas stikls ticis salabots, bet remonta izmaksas lieciniekam nav zināmas.

[3.6] No liecinieka /pers. F/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām, kuras pārbaudītas arī Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punkta kārtībā (46.lapa), tās nolasot, izrietēja, ka 2019.gada 9.jūlijā ap plkst.19.00 atradies pie mājas /adrese/. Redzējis, ka /pers. A/ nācis ar gāzes balonu un tad to metis pret /pers. B/ mašīnas vējstiklu, stikls saplīsis. Pēc tam no mājas izskrējis /pers. B/ un mēģināja uzbrukt /pers. A/, sācies kautiņš. Redzējis, kā /pers. A/ iesit /pers. B/. Sabojātais stikls atjaunots apmēram pēc nedēļas, izmaksas nezin, pieļāva, ka tās varētu būt ap 200 *euro*.

[3.7] No ceļu satiksmes drošības direkcijas transportlīdzekļu datu bāzes izdrukā norādītajām ziņām redzams, ka sabojātā transportlīdzekļa *Audi 80* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ īpašnieks ir reģistrēts /pers. G/, bet par tā turētāju reģistrēts kriminālprocesā atzītais cietušais /pers. B/ (lietas 34.lapa).

[4] Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas dispozīcija paredz kriminālatbildību par svešas mantas tīšu bojāšanu.

[4.1] Analizējot konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu, konstatējams, ka noziedzīgā nodarījuma objekts ir intereses, kurām ar noziedzīgu nodarījumu tiek nodarīts kaitējums. Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums apdraud fiziskas personas mantiskās intereses, bet konkrēti, skatāmajā lietā tika apdraudētas cietušā /pers. B/ mantiskās intereses, nodarot tām zaudējumus.

Nozieguma objektīvā puse izpaužas kā svešas mantas tīša iznīcināšana vai bojāšana, ko parasti izdara ar aktīvu darbību.

Nozieguma priekšmets var būt gan kustama, gan nekustama manta, ja tai ir lietošanas vērtība un cietušajam nodarīts materiāls zaudējums, kam jābūt tādam, kas kaut cik jūtami kaitē mantas īpašnieka vai tās valdītāja mantiskajām interesēm.

Tiesa atzīst, ka ar sprieduma motīvu daļā [3] punktā un apakšpunktos analizētajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka /pers. A/, iemetot ar gāzes balonu pa cietušā, kā mantas likumīgā turētāja, automašīnas priekšējo vējstiklu, kurš no trieciena saplīsa - stikla plīsuma rētojums izpleties pa visu vējstiklu, padarot to necaurredzamu, sabojāja svešu mantu tādā apmērā, ka transportlīdzeklis tālākai tā izmantošanai kļuva nederīgs, kamēr netika nomainīts sabojātais vējstikls.

[4.2] Tiesa aizstāvības iebildumus par transportlīdzekļa piederību citai personai, kura lietā nav uzklausīta, līdz ar to nav noskaidrots patiesais cietušais, atzīst par nepamatotiem.

No ceļu satiksmes drošības direkcijas transportlīdzekļu datu bāzes izdrukā norādītajām ziņām redzams, ka sabojātā transportlīdzekļa *Audi 80* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ īpašnieks ir reģistrēts /pers. G/, bet par tā turētāju reģistrēts kriminālprocesā atzītais cietušais /pers. B/ (lietas 34.lapa).

No cietušā /pers. B/ liecībās norādītajām ziņām izrietēja, ka sabojātās automašīnas juridiskais īpašnieks ir cietušā brālis, taču pats cietušais ir reģistrēts kā automašīnas likumīgais turētājs, kurš faktiski arī automašīnu lieto un uztur tehniskā kārtībā.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta 25.punktu transportlīdzekļa turētājs ir fiziskā vai juridiskā persona, kura uz tiesiska pamata (mantas īres, nomas, patapinājuma līgums u.c.) lieto transportlīdzekli.

Tādējādi, lai /pers. B/ kā juridiski reģistrētais transportlīdzekļa turētājs varētu lietot transportlīdzekli, /pers. B/ ir jārūpējas par transportlīdzekli un jānodrošina tā atrašanās atbilstošā tehniskā stāvoklī.

Tā kā pārbaudītie pierādījumi nerada šaubas par to, ka /pers. B/ ir likumiskais konkrētā transportlīdzekļa turētājs, turklāt arī no paša apsūdzētā liecībām izrietēja, ka ar savām prettiesiskajām darbībām apsūdzētā izpratnē vērsies tieši pret /pers. B/ mantu, līdz ar to /pers. B/ pamatoti atzīts par cietušo konkrētajā nodarījumā Kriminālprocesa izpratnē.

[4.3] To, cik jūtami mantas bojājums kaitē mantas īpašniekam ir subjektīvi atkarīgs no paša īpašnieka. Konkrētajā gadījumā, neskatoties uz sabojātās mantas vērtību 70 *euro*, mantiskais zaudējums cietušā ieskatā ir būtisks.

Mantas bojāšanas gadījumā tai tiek nodarīts kaitējums, kura rezultātā mantas lietošanas vērtība samazinājusies tādā mērā, ka to vairs nevar pilnvērtīgi izmantot pēc mantas nozīmes bez atbilstoša remonta, izlabošanas, atjaunošanas un tā tālāk, lai atjaunotu tās derīgās īpašības.

[4.4] Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu veido nevis bojātās vai iznīcinātās mantas atjaunošanas izdevumi, bet bojātās vai iznīcinātās mantas vērtība (*Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2011.gada 20.aprīļa lēmums lietā Nr.SKK-194/2011*).

Kā jau tiesa iepriekš sprieduma aprakstošajā daļā ir konstatējusi, tad /pers. A/ inkriminētā nodarījuma aprakstā ir norādīta sabojātas mantas vērtība 70 *euro*, nevis atjaunošanas vērtība 229,96 *euro* apmērā, par kādu cietušais pieteicis kaitējuma kompensāciju par mantisko zaudējumu saistībā ar sabojātā vējstikla nomaiņas izmaksām.

Mantisko zaudējumu apmērus, tostarp sabojātās mantas vērtību, cietušais pamatoja ar lietas materiāliem pievienoto autoservisa, kurā veikts remonts, tāmi (lietas 15., 88., 98.lapa). No 2019.gada 12.jūlijā SIA "Rigolex" autoservisa tāmē norādītajām ziņām redzams, ka pakalpojuma saņēmējs ir /pers. B/, automašīnas marka ir *Audi 80* ar reģistrācijas numuru FD 9250, veiktie darbi un izmantotais materiāls: autostikls 70 *euro*, loga līme 13,46 *euro*, autostikla moldings 20 *euro*, stikla grunts un stikla aktivizātors 21,50 *euro*, salona tīrīšana 15 *euro*, darbs 50 *euro*, auto evakuators 40 *euro*.

Kaut arī cietušais nevarēja iesniegt čekus, tomēr tiesai neradās šaubas par veikto remontdarbu atbilstību faktiskajiem apstākļiem, jo tas apstiprinās ar paša cietušā un liecinieku liecībās norādītajām ziņām, ka vējstikls automašīnai ir nomainīts un transportlīdzeklis tiek turpināts izmantot pēc savas būtības. Sabojātā stikla nomaiņas faktu neapstrīdēja arī pats apsūdzētais. Arī atzīme tāmē "darbu nodošanas un pieņemšanas akts" apstiprina, ka darbi ir paveikti un samaksa veikta ar periodiskiem maksājumiem pilnā apmērā. Kaut arī /pers. H/, kurš parakstījis tāmi, pieņemšanas nodošanas aktu un izziņu par maksājumu veikšanu, saskaņā ar Uzņēmumu reģistrā publiski pieejamo informāciju nav SIA "Rigolex" amatpersona ar paraksta tiesībām, tomēr tiesai

nav pamata apšaubīt tāmes un izziņas autentiskumu un apstākli, ka /pers. H/, kā atbildīgā persona, ir apstiprinājusi konkrētos apstākļus.

Kaut arī apsūdzētais /pers. A/ neatzina sabojātās mantas vērtību, norādot, ka tā ir sadārdzināta, tomēr vienlaicīgi tiesai nav iesniegti citi rakstveida pierādījumi par sabojātās mantas zemāku vērtību. Savukārt, izvērtējusi tāmē norādīto sabojātās mantas vērtību ,tiesa atzīst, ka tās vērtība ir adekvāta un atbilstoša tāda izmēra un nozīmes transportlīdzekļa detaļai, kāds ir priekšējais vējstikls neatkarīgi no transportlīdzekļa vecuma un nolietojuma.

[4.5] Noziegumа subjekts ir ikviena fiziska un pieskaitāma 14 gadus sasniegusi persona, par kādu konkrēti ir atzīstams arī /pers. A/.

Atbilstoši Krimināllikuma 9.panta otrajai daļai vainīgā subjektīvo attieksmi pret darbību, ar kuru prettiesiski tiek bojāta citai personai piederoša manta, raksturo tiešs nodoms, jo vainīgais apzinās savas darbības kaitīgumu un darbību izdara. /pers. A/ mērķtiecīgās darbības, proti, gāzes balona iemešana automašīnas priekšējā stiklā, nešaubīgi ir atzīstamas par izdarītām tīši, ar tiešu nodomu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 185.panta pirmo daļu kriminālatbildība iestājas par svešas mantas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu neatkarīgi no nodarītā kaitējuma apmēra, tāpēc nodarījums uzskatāms par pabeigtu ar prettiesiskās darbības izdarīšanu vai bezdarbības pieļaušanu. Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu nav iespējams izdarīt, neradot kaut kādu materiāla rakstura kaitējumu noteiktam priekšmetam, pret kuru darbība vērsta (*Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2009.gada 20.janvāra lēmums lietā Nr.SKK-30/2009; Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2010.gada 15. decembra lēmums lietā Nr.SKK-600/2010*).

Tiesa, novērtējot pārbaudītos pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz tiesas izmeklēšanā objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, atzīst tos kā ticamus un pieļaujamus, attiecināmus uz konkrēto kriminālprocesu, kā arī pietiekamus, lai konstatētu pierādīšanas priekšmetā ietilpstošos juridiski nozīmīgos faktus, kas sastāda apsūdzētajam /pers. A/ inkriminētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu. Izvērtēto apstākļu kopums un ar tiem saistītie fakti un palīgfakti izslēdz jebkādas šaubas par /pers. A/ vainu un darbību kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas. Tas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520.panta pirmo daļu ir pamats attiecībā uz /pers. A/ taisīt notiesājošu spriedumu, piespriežot apsūdzētajam sodu.

[5] Nosakot apsūdzētajam soda veidu un mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.panta prasībām ņem vērā soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī pārējos apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanā.

[5.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētais ir izdarījis mazāk smagu noziegumu.

[5.2] Tiesas sēdē, pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ raksturojošās ziņas, noskaidrots, ka apsūdzētais /pers. A/ juridiski atzīstams par nesodītu. Pie aizturēšanas uzreiz pēc notikušā /pers. A/ konstatēta 1,29 promiļu alkohola ietekme (lietas 50.-51., 63.-64., 65.-68.lapa). Pēc apsūdzētā vārdiem, apsūdzētais ir bezdarbnieks.

[5.3] Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas sankcija paredz sodu brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem, vai īslaicīgu brīvības atņemšanu vai piespiedu darbu, vai naudas sodu.

[5.4] Nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā, ka kopš inkriminētā nodarījuma izdarīšanas dienas ir pagājis nepilns gads un šajā laikā pret apsūdzēto nav uzsākti jauni kriminālprocesi, tiesas rīcībā nav ziņu par apsūdzētā jauniem likumpārkāpumiem. Pie analizētajiem apstākļiem, ņemot vērā Krimināllikuma 46.panta ceturtajā daļā reglamentēto, tiesa atzīst, ka, neskatoties uz /pers. A/ nekritisko attieksmi pret izdarīto (kaut arī faktiski vainu mantas bojāšanā atzīst, tomēr izdarītā nozīmi tiesa nekonstatēja), par inkriminēto noziedzīgo nodarījumu /pers. A/ nav nosakāms smagākais soda veids – brīvības atņemšana, bet soda mērķi ir iespējams sasniegt ar alternatīvo soda mēru – piespiedu darbu. Tiesa atzīst, ka šāds soda veids ir adekvāts izdarītajam noziegumam, tas sekmēs kriminālsoda sodīšanas un preventīvā mērķa sasniegšanu, panāks taisnīgu krimināltiesisko attiecību noregulējumu, un tas dos labumu sabiedrībai, jo ir izciešams savas dzīvesvietas apvidū un apsūdzētais tiks iesaistīts sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības, dodot iespēju pārvērtēt savas prettiesiskās darbības, izdarot pareizos secinājumus par likumpaklausību.

[5.5] Nosakot soda mēru, tiesai saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu jāņem vērā atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu apsūdzētā atbildību mīkstinošie apstākļi netiek konstatēti. Bet par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošo apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu tiesa atzīst, ka tas izdarīts alkohola ietekmē (lietas 50., 51.lapa).

Nosakot soda mēru tiesa ņem vērā, ka nav konstatēti atbildību mīkstinošie apstākļi, bet vienlaicīgi ir konstatēts atbildību pastiprinošais apstāklis. Pie šādiem apstākļiem piespiedu darbs /pers. A/ ir nosakāms zem minētā soda mēra vidējās robežas, bet ne tuvināti minimālajai soda mēra robežai. Soda mēram jāsasniedz ne tikai sodīšanas mērķis, bet arī preventīvais, lai atturētu pašu apsūdzēto un citus no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Tiesa atzīst, ka piespiedu darbs /pers. A/ nosakāms 100 stundu apmērā, kas ir adekvāts soda mērs gan par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, gan atbilstošs apsūdzētā personībai.

[6] Apsūdzētais /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 264.panta pirmās daļas 2.punktu bijis aizturēts 2020.gada 9.jūlijā plkst.19.30 un atbrīvots no īslaicīgās aizturēšanas vietas 2020.gada 11.jūlijā plkst.13.00 (lietas 49., 54.lapa). Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktu un ceturto daļu /pers. A/ piespiedu darba izciešanas termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2020.gada 9.jūlija plkst.19.30 līdz 2019.gada 11.jūlijam plkst.13.00, kas atbilst divām brīvības atņemšanas dienām jeb 16 (sešpadsmit) piespiedu darba stundām.

[7] /pers. A/ 2019.gada 1.jūlijā piemērots drošības līdzeklis – dzīvesvietas maiņas paziņošana (lietas 60., 61.lapa). Minētais drošības līdzeklis /pers. A/ saglabājams līdz spriedums stājas likumīgā spēkā, jo tiesa nekonstatē Kriminālprocesa likumā reglamentētos apstākļus, kas būtu par pamatu drošības līdzekļa grozīšanai vai atcelšanai.

[8] Cietušais /pers. B/ lietā pieteicis kaitējuma kompensāciju par automašīnas priekšējā stikla remontu 229,96 *euro* un par ārstēšanās izdevumiem 24,95 *euro*.

Apsūdzētais atzina pieteikto kaitējuma kompensāciju par ārstēšanās izdevumiem, bet neatzina kaitējuma kompensāciju saistībā ar automašīnas remontu (lietas 85.lapa).

Aizstāvis aizstāvības runā norādīja, ka ārstēšanās izdevumi skatāmās lietas ietvaros nav atlīdzināmi, jo apsūdzētajam inkriminētā apsūdzība nav saistīta ar miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam.

Izlemjot jautājumu par kaitējuma kompensācijas pieteikumu, tiesa pamatojās uz Kriminālprocesa likuma 350., 351., 352., 353.pantu. Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu ir radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Šī pantā otrajā daļā ir noteikts, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata. Savukārt Kriminālprocesa likuma 352.panta ceturtajā daļā ir noteikts, ka kaitējuma nodarītājs var labprātīgi piekrist cietušā noteiktajam kompensācijas apmēram, vai viņi var to noteikt, savstarpēji vienojoties. Bet saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 353.panta pirmās daļas 1.punktu tiesa pienākumu samaksāt kompensāciju var uzlikt pilngadīgam apsūdzētajam, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā. Kriminālprocesa likuma

351.panta ceturtā prim daļa noteic, ka kompensācijas pieteikumu izskata neatkarīgi no cietušā klātbūtnes.

Tiesa atzīst, ka cietušā /pers. B/ pieteiktā un uzturētā kaitējuma kompensācija par mantisko zaudējumu saistībā ar sabojāto mantu un tās atjaunošanas izdevumiem pieteiktajā apmērā par 229,96 *euro* ir apmierināma pilnībā, jo kaitējuma kompensācija ir pierādīta un pamatota ar paša cietušā /pers. B/ liecībām, autoservisa tāmi, parakstītu darbu pieņemšanas nodošanas aktu un izziņu par remontdarbu veikšanu /pers. B/ turējumā esošajam transportlīdzeklim (15., 98.lapā). Konstatējams, ka mantiskie zaudējumi /pers. B/ nodarīti apsūdzētā /pers. A/ prettiesisko darbību – mantas tīšas sabojāšanas rezultātā, turklāt apsūdzētais mantas sabojāšanas faktu pēc būtības ir atzinis. Mantisko zaudējumu apmēram tiesa novērtējumu ir devusi sprieduma motīvu daļas [4.4] punktā. Mantiskā zaudējuma atšifrējums pa pozīcijām ir loģisks un pamatots un saistīts, un atbilstošs sabojātās mantas nepieciešamajām sākotnējā izskata atjaunošanas darbībām. Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Tādējādi no /pers. A/ par labu cietušajam /pers. B/ piedzenama materiālā kaitējuma kompensācija 229,96 *euro*.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta pirmās daļas 9.punktu apsūdzētajam nosakāms termiņš kaitējuma kompensāciju labprātīgai samaksai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu.

Savukārt pārējā daļā cietušā /pers. B/ pieteiktā mantiskā zaudējuma kompensācija saistībā ar ārstniecības izdevumiem par 24,95 *euro* (lietas 16.lapa) šī kriminālprocesa ietvaros nav nosakāma, norādot, ka kaitējuma kompensācija notiek civiltiesiskā kārtībā. Minēto tiesa pamato ar lietā konstatēto, uz ko norādīja arī aizstāvis, ka /pers. A/ inkriminēta apsūdzība par mantas tīšu bojāšanu, bet kriminālprocess daļā par miesas bojājumu nodarīšanu /pers. B/ ar procesa virzītāja 2019.gada 15.oktobra lēmumu ir izbeigts, nododot materiālu kompetentajai institūcijai izlemšanai par /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības (lietas 36.lapa).

[9] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu lietisko pierādījumu sarakstā (lietas 80.lapa) norādītie priekšmeti – stikla lauskas, zaļas krāsas uzslāņojuma pēdas, gaišo daktiloskopisko plēvi, divas mikrodaļu plēves, kas glabājas Valsts policijas Kurzemes reģiona mantu glabātuvē Liepājā, Bāriņu ielā 3, kā lietas, kam nav vērtības ir iznīcināmas. Savukārt lietiskais pierādījums – melnā virsjaka, kas glabājas Valsts policijas Kurzemes reģiona mantu glabātuvē Liepājā, Bāriņu ielā 3, pēc tās īpašnieka lūguma ir atdodama /pers. A/.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta otro, trešo un ceturto daļu, ja divu mēnešu laikā no paziņojuma nosūtīšanas dienas lietiskā pierādījuma īpašnieks vai likumīgais valdītājs nav izņēmis attiecīgo lietisko pierādījumu, šo lietisko pierādījumu iznīcina.

[10] Izlemjamu jautājumu par procesuāliem izdevumiem lietā nav.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 528.-530.pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar piespiedu darbu uz 100 (simts) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktu un ceturto daļu /pers. A/ piespiedu darba soda izciešanā ieskaitīt īslaicīgās aizturēšanas vietā pavadīto laiku no 2019.gada 9.jūlija plkst.19.30 līdz 2019.gada 11.jūlijam plkst.13.30, kas atbilst 16 (sešpadsmit) piespiedu darba stundām.

Spriedumu izpilda Valsts probācijas dienests pēc tā stāšanās likumīgā spēkā. Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu notiesātajam /pers. A/ ir pienākums pieteikties piespiedu darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošana, atstāt spēkā līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajam /pers. B/ materiālā kaitējuma kompensāciju 229,96 *euro* (divi simti divdesmit deviņi *euro* 96 cents) apmērā, nosakot termiņu kaitējuma kompensācijas labprātīgai samaksai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas un uzliekot par pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu.

Pārējā daļā /pers. B/ pieteikto mantiskā zaudējuma kompensāciju par 24,95 *euro* nenoteikt, bet kaitējuma kompensācija notiek civiltiesiskā kārtībā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu lietiskos pierādījumus – stikla lauskas, zaļas krāsas uzslāņojuma pēdas, gaišo daktiloskopisko plēvi, divas mikrodaļu plēves, kas glabājas Valsts policijas Kurzemes reģiona mantu glabātuvē Liepājā, Bāriņu ielā 3 – iznīcināt. Savukārt lietisko pierādījumu – melnu virsjaku, kas glabājas Valsts policijas Kurzemes reģiona mantu glabātuvē Liepājā, Bāriņu ielā 3 – atdot tā īpašniekam /pers. A/.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta otro, trešo un ceturto daļu, ja divu mēnešu laikā no paziņojuma nosūtīšanas dienas lietiskā pierādījuma īpašnieks vai likumīgais valdītājs nav izņēmis attiecīgo lietisko pierādījumu, šo lietisko pierādījumu iznīcina.

CD disku ar videoierakstu saistībā ar tajā ietverto saturisko informāciju kā dokumentu glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas, sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums sagatavots un pieejams tiesas kancelejā 2020.gada 7.jūlijā.

Tiesnese (personiskais paraksts) A.Daidere